

PROTOKOLL

1/2024

Fört vid styrelsesammanträde med **Stockholm Avfall AB** den 18 januari 2024.

Plats: Skype-möte

Justeras:

Maria Antonsson

Bertil Timan

Närvarande:

Ordföranden

Maria Antonsson

Övriga ledamöter
eller som ledamot tjänstgörande
suppleant

Anna Cederschiöld ersattes av Bertil Timan
Gunnar Söderholm
Eli Rätväg
Rose-Marie Rooth
Deniz Butros
Bertil Timan ersattes av Elisabeth Hellström
Tobias Berg
Marcus Wangel

Suppleanter

Johan Heinonen
Nadja Sandberg
Thomas Ehrnström
Anders Trojenborg
Elisabeth Hellström
Sophie Perulf
Michael Sigge
Inga Osbjer

Arbetstagarrepresentanter

Mikael Greek, Kommunal
Maria Kotsch, SACO
Malena Karlsson, Vision

Övriga: Jenny Bengtsson, Gabriel Dorrian Werner, Johanna Ansker, Agneta Jönsson, Johanna Munther, Karolina Roos, Stefan Rosengren, Sonny Sundelin, Malin Werner, Sara von Ehrenheim, Christian Rockberger och Susanne Österlund

Anmält förhinder: Anna Cederschiöld och Johan M Sanne

§ 1. Utseende av styrelsens sekreterare

Förelåg förslag till styrelsen att godkänna bolagets förslag till beslut

Styrelsen beslutade i enlighet med förslaget att till styrelsens sekreterare utse Susanne Österlund.

§ 2. Utseende av protokolljusterare

Att jämte ordföranden Maria Antonsson justera dagens protokoll utsågs Bertil Timan.

§ 3. Anmälan av protokoll

Anmäldes att protokollet från styrelsemötet den 7 december 2023 (nr 8/2023) är justerat och utsänt.

Styrelsen beslöt i enlighet med förslaget att godkänna anmälan.

§ 4. Budget 2024

Det förelåg tre förslag till beslut.

Bolagets förslag till beslut, majoritetens förslag med Maria Antonsson (MP) Gunnar Söderlund (S), Eli Rätväg (S), Deniz Butroz (V) samt Rose-Marie Rooth (V) oppositionens förslag med Bertil Timan (M), Tobias Berg (L) samt Marcus Wangel (C) förslag till beslut.

Styrelsen valde att enbart ställa majoritetens och oppositionens förslag mot varandra.

Ordförande ställde förslagen mot varandra och styrelsen beslutar enligt majoritetens förslag till beslut att

godkänna förslag till bolagets budget 2024, inklusive rapportering, för Stockholm Avfall AB.

stärka rapporteringen från vd till styrelsen och koncernledningen om pågående arbetet med SFA-projektet. Återrapporteringen ska finnas som en stående punkt på varje styrelsemöte.

stärka rapporteringen från vd till styrelsen och koncernledningen om samtliga större investeringsprojekt överstigande 200 miljoner.

senast den 1 juli 2024 redovisa en fördjupad analys av VA-taxans utveckling de närmast 10 åren.

senast den 1 juli till styrelsen rapportera befarade kostnadsökningar överstigande 15% (15 procentsregeln) i investeringsprojekt samt presentera alternativ för att minska eller undvika de befarade kostnadsökningarna.

därutöver föra till protokollet att:

Styrelsen för Stockholms Stadshus AB behandlade vid sitt sammanträde den 19 december 2023 ett reviderat genomförandebeslut gällande Stockholm Vatten AB:s projekt Stockholms framtida avloppsrening. Det beslutades att föreslå kommunfullmäktige att godkänna en investeringsutgift om 19 500 miljoner kronor, i prisnivå mars 2023.

I koncernledningens och stadsledningskontorets gemensamma tjänsteutlåtande som låg till grund för beslutet om den reviderade investeringsutgiften riktas allvarlig kritik mot bolaget:

"Koncernledningen och stadsledningskontoret ser mycket allvarligt på de kostnadsökningar som redovisas. Prisökningar, marknadssituationen i Stockholm, risker som fallit ut samt brister i förmåga att i ett tidigt skede förstå projektets utmaningar och ta höjd för dessa har drivit kostnadsutvecklingen. Komplexiteten i att bygga nya anläggningsdelar i befintliga verk samtidigt som den pågående driften säkras har underskattats.

Koncernledningen och stadsledningskontoret understryker vikten av fortsatt förstärkt styrning av projektet. Projektet drivs över en längre period, inbegriper ett flertal aktörer samt ska hantera kvarstående risker. Bolaget ska säkerställa en fullgod styrning av projektet bland annat genom att utveckla budgetstyrningen, arbeta med en utvecklad riskanalys och säkra effektiva processer i samband med driftsättning. Bolaget uppdras att ytterligare utreda möjliga besparingar med utgångspunkt i behov av kapacitet, göra en fördjupad analys av VA-taxans samt utveckla rapportering till styrelse och koncernledning."

Det nu föreliggande förslaget till budget för 2024 återspeglar inte att bolaget tagit till sig av koncernstyrelsens synpunkter varför styrelsen nu föreslår ovanstående kompletterande uppdrag till budgeten.

Därtill saknas i vissa fall förslag på indikatorer som är obligatoriska för bolaget. Även i övrigt är budgeten inte i alla avseenden tillräckligt tydlig för att tjäna som operativ vägledning för bolaget under verksamhetsåret. Det är inte möjligt att i alla avseenden nu rätta till dessa brister. De måste successivt lösas under budgetåret.

Bertil Timan, Elisabeth Hellström, Tobias Berg samt Marcus Wangel reserverade sig från beslutet enligt följande:

Förslag till beslut:

1. Att delvis godkänna förslag till budget för 2024
2. Att stärka rapporteringen från vd till bolagsstyrelsen och koncernstyrelsen om pågående arbetet med SFA-projektet. Åtterrapporeringen ska finnas som en stående punkt och ske skriftligt på varje styrelsemöte för Stockholm Vatten och Avfall samt Stockholm Stadshus AB.
3. Att stärka rapporteringen från vd till bolagsstyrelsen och koncernstyrelsen om samtliga större investeringsprojekt överstigande 200 miljoner.
4. Att senast den 1 juli 2024 redovisa en fördjupad analys av VA-taxans utveckling de närmaste 10 åren
5. Att senast den 1 juli till styrelsen rapportera befarade kostnadsökningar överstigande 15 procent (15 procents-regeln) i investeringsprojekt samt presentera alternativ för att minska eller undvika de befarade kostnadsökningarna

6. Att inga nya eller reviderade genomförandebeslut tas inom Stockholm Vatten och Avfall AB, Stockholm Vatten AB och Stockholm Avfall AB förrän en genomlysning av kostnadskalkylerna för bolagens nuvarande och tilltänka projekt har gjorts
7. Att en extern oberoende granskare tillsätts för att reda ut vad kostnadsökningarna beror på, gå igenom befintlig dokumentation samt kartlägga och rapportera om hur framtida kostnadsökningar i projektet ska förhindras
8. Att en extern oberoende granskare tillsätts för att reda ut när vd och styrelseordförande nåddes av information om kostnadsökningarna i SFA-projektet och varför denna kostnadsutveckling inte lyftes vid något tidigare styrelsesammanträde än den 7 december
9. Att uppdra åt bolaget att ytterligare utreda möjliga kostnadsbesparingar
10. Att därutöver anföra

Stockholm Vatten och Avfall (SVOA) ansvarar för några av Stockholms allra viktigaste miljöprojekt. Bolagets verksamhet tillhör kommunens mest grundläggande service till medborgarna och att allt ifrån vatten- och avloppsrening till avfallshämtning- och sortering fungerar på bästa möjliga sätt är av avsevärd vikt för både hälsa och miljö. Det är av denna anledning som felet vad gäller styrning av bolaget, bristen på kostnadskontroll samt frånvaron på återkoppling och information till styrelsen är så allvarlig.

I samband med SVOA:s styrelsemöte den 7 december föreslog vi att styrelsen utöver att avslå det liggande förslaget till reviderat genomförandebeslut för Stockholms Framtida Avloppsrening (SFA) skulle besluta: 2) Att inga nya eller reviderade genomförandebeslut tas inom Stockholm Vatten och Avfall AB, Stockholm Vatten AB och Stockholm Avfall AB förrän en genomlysning av kostnadskalkylerna för bolagens nuvarande och tilltänka projekt har gjorts 3) Att bolaget omgående får i uppdrag att utvärdera hur kostnadsökningen inom Stockholms Framtida vattenrening påverkar VA-taxan på kort och lång sikt 4) Att en extern oberoende granskare tillsätts för att dels reda ut vad kostnadsökningarna beror på, dels hur framtida kostnadsökningar i projektet ska förhindras 5) Att kommunstyrelsen och Stockholm Vatten AB ska delges löpande lägesredovisning fram till dess att projektet Stockholm Framtida Avloppsrening är färdigt. Denna ska göras kvartalsvis som ett minimum.

Moderaterna, Liberalerna, Centerpartiet och Kristdemokraterna gjorde gällande under Stockholms Stadshus AB:s sammanträde den 19 december att fördyringar av denna storlek och på så kort tid saknar motstycke bland infrastrukturprojekt i Sveriges moderna historia. Med anledning av detta ser vi också allvarligt på att vi som ledamöter i styrelsen inte vid något tillfälle sedan juni 2022 fått information om dessa fördyringar. Majoriteten verkar inte bara ha tappat kontrollen över kostnadsökningarna i Stockholms stad, man förefaller också i det längsta ha försökt mörka dem.

Med anledning av dessa förslag är det betryggande att majoriteten återkommit med förslag på tillägg för hur rapporteringen till styrelsen ska förbättras genom återrapportering till styrelsen och koncernledningen gällande SFA vid varje styrelsemöte, att styrelse och koncernledningen ska få stärkt rapportering om samtliga projekt som överstiger 200 miljoner samt att en fördjupad analys av VA-taxans utveckling för de kommande tio åren ska redovisas senast den 1 juli i år. Det är glädjande att våra förslag i styrelsen och koncernstyrelsen har hörtsammats av vänstermajoriteten

Åtgärderna som föreslås är en början men kommer inte lösa problemen i bolaget till fullo. Utöver åtgärderna som föreslås kan vi därför inte nog understryka behovet av att en extern oberoende granskare tillsätts för att dels reda ut vad kostnadsökningarna

beror på, kartlägga och redovisa vilken dokumentation som finns tillgänglig och när samt hur framtida kostnadsökningar i projektet ska förhindras. Inte minst med anledning av att vi anser att underlaget som togs fram inför det reviderade genomförandebeslutet av SFA var otillräckligt.

Utan en extern oberoende granskare är risken stor att de faktiska problemen i bolaget och projekten inte klarar av att åtgärdas på bästa möjliga sätt – en nota som kommer landa i Stockholms skattebetalares knä. En extern oberoende granskare behöver också reda ut när vd och styrelseordförande nåddes av information om kostnadsökningarna i SFA-projektet och varför denna kostnadsutveckling inte lyftes vid något tidigare styrelsesammanträde än den 7 december.

Koncernledningen och stadsledningskontoret uppdrog under Stockholm Stadshus AB:s styrelsesammanträde den 19 december åt bolaget att "ytterligare utreda möjliga besparingar med utgångspunkt i behov av kapacitet, göra en fördjupad analys av VA-taxans samt utveckla rapportering till styrelse och koncernledning."

Det nu föreliggande förslaget till budget för 2024 återspeglar, vilket majoriteten också understryker inte att bolaget tagit till sig av koncernstyrelsens synpunkter. Det reviderade genomförandebeslutet för SFA har ännu inte tagits av kommunfullmäktige och det liggande förslaget till SVOA:s budget saknar fullständiga förslag på för bolaget obligatoriska indikatorer. Budgeten behöver således tas med hänvisning till att den är ofullständig och kommer behöva kompletteras under budgetåret. Vi förutsätter att det kommer finnas en blocköverskridande diskussion i denna process.

§ 5. Entledigande och tillförordnande av VD

Förelåg förslag till styrelsen att godkänna förslaget

Styrelsen beslutade i enlighet med förslaget att entlediga Jenny Bengtsson som verkställande direktör för Stockholm Vatten AB, den 28 januari 2024.
tillförordna Christian Rockberger som verkställande direktör från och med den 29 januari 2024.
omedelbart justera besluten i ärendet.

Vid protokollet

Susanne Österlund

